

til at udtale sig om de Undtagelsestilsælde, hvortil Lovudkastet henpeger, er det saameget mere nødvendigt, at de komme til at udtale sig om den Hovedregel, her er opstillet. Forholdene i disse Territorier ere i mange Henseender meget vidt forskellige fra vore Forhold, og der er ikke Spørgsmaal om, at der, naar det først bliver bekendt der, at det er paa Vane pludselig at indordne dem under en anden Lovgivning, vil høre sig Stemmer derimod, idet man idetmindste vil ønske en længere Termin. Der er visse Rettinger, som hovedsagds vilde blive omstyrkede ved dette Forslag, medens man i mange Retninger her i Kongeriget har givet en Periode, i hvilken de Bedkommende kunde forberede sig til den forandrede Stilling. Næringsfriheden f. Ex., som man her forberedte gennem en vis Periode, vil der inden meget kort Tid blive indført, hvilket vilde gribe forstyrrende ind i mange Forhold. Det skulde derfor meget glæde mig, dersom den høitærede Indenrigsminister, i Henhold til hvad der er udtalt, fandt sig foranlediget til at forandre denne Deel af Indholdet i § 3.

Barberg: En foregaaende æret Taler (Høgsbro) meente, at jeg havde overseet, at et lignende Tilfælde allerede var indtraadt ved Fredstractatens Ratification. Det har jeg været opmærksom paa. Jeg har været i Tvivl om, hvorvidt de flesvigiske Enclaver retslig kunde afslaaes uden Rigsdagens grundlovmæssige Samtykke. Jeg havde endog den Tanke ved en Interpellation at henlede Regjeringens Opmærksomhed i denne Retning. Jeg opgav det imidlertid, fordi det er aabenbart, at ved en saadan Fremgangsmaade vilde Fredstractatens Ratification udskydes i meget lang Tid, og som Sagerne stode, var det i højeste Grad ønskeligt, at Ratificationen snarest mulig fandt Sted. Smidlertid vil jeg gjøre opmærksom paa, at disse Tilfælde ikke ere aldeles lige — paa ingen Maade — de flesvigiske Enclaver mistedes ved en Landastaaelse til en fremmed Magt, og det kan siges med mere end et Skin af Sandhed, at Rigsdagen i saa Henseende havde overdraget sin Myndighed til Rigsraadet og at altsaa, naar Rigsraadet gav sit Samtykke,

Sagen dermed var i Orden. For mig er Sagen ikke hævet over enhver Tvivl, men det nævnte Argument har unægtelig betydelig Vægt. Saaledes forholder Sagen sig imidlertid ikke her. Vi have ikke overdraget til nogen Anden den Ret at indlemme under Grundloven, og i en nær Fremtid vil der heller ikke kunne blive Tale om at afstaae fra Grundloven uden Rigsdagens Samtykke, nu da Rigsdag og Rigsraad skulle sammensmeltes. Det forekommer mig altsaa, at den Indbending ikke holder stik. Der er henviist til § 3 i Grundlovsindskrænkingsbestemmelsen. Den afgjør imidlertid i den Henseende Ingenting; den taler kun om, hvad jeg, ganske vist, med et uheldigt Udtryk, har kaldt den privatrettlige Incorporation, men ikke om den statsrettlige, og det er denne, som efter min Mening kun kan finde Sted ved en Grundlovsbestemmelse. Det forholder sig heller ikke saaledes, at Fredstractaten har indlemmet de paagjældende Districter under Kongerigets Grundlov, thi ingen Fredstractat kan forandre vor Grundlov. Fredstractaten har givet visse fremmede Magters Samtykke — hvis dette iøvrigt var nødvendigt — til at indlemme disse Districter, men en Indlemmelse har ikke fundet Sted ved Fredstractaten. Indlemmelsen skal finde Sted ved en Lovgivningsact i Kongeriget, enten, som den høitærede Minister mener, ved en simpel Lov, eller, som jeg urgerer, ved en Grundlovsforandring, men under alle Omstændigheder maa man komme til Rigsdagen.

Klein: Jeg kan tildeels tiltræde, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) i Begyndelsen af hans Foredrag. Det forekommer nemlig ogsaa mig, at det havde været ønskeligt, at man ikke i dette Lovudkast havde omtalt, hvad her er bleven kaldet en statsretlig Incorporation i Kongeriget af disse smaa Dele af Slesvig. For det Første deler jeg den Tvivl, der er bleven gjort gjældende om, hvorvidt det overhovedet er correct igennem en Lovbestemmelse at incorporere Dele under Kongeriget, der ikke tidligere have hørt dertil; men ganske bortseet fra denne Tvivl, forekommer det mig, at den Maade, hvorpaa Lovudkastet overhovedet er affattet, maa siges at være alt Andet